

Borut Savski = performans »EYE = I« (2004, 2005)

Glej tudi druge projekte s temo distribuirano telo – »Črnobelo« in Električni Jezus...

Prva različica performensa je bila izvedena na festivalu TransArt v Meranu / Italija (september 2004)

Druga različica na festivalu »Acoustic Space« v Rigi / Latvija (oktober 2004)

Tretja različica kot del Sound Explicit v galeriji P74 / Ljubljana (20. april 2005)

Savski na začetku v teoretskih predpostavkah projekta povleče vzporednico med angleškima izrazoma »I« ter »Eye« in iz tega zaključi, da je glede na fonetično izgovorjavo obeh izrazov, lahko povezan tudi njun pomen. Oko, ki je isto kot jaz, nas torej popelje k samemu izvoru človeške biti, zato je »videti« torej tudi »razumeti«. Ta odnos jasno nakazuje pozicije opazovanca in opazovanega, torej oddajanja in sprejemanja vizualnih informacij, ki so lahko tudi pogonsko sredstvo zvoka. Pri zvočni instalaciji si avtor pomaga z računalnikom, ki omogoča preproste vizualno-zvočne sprehode, uvajal pa bo tudi novodobno različico indijskega klasičnega instrumenta sitarja.

»Oko kot instrument«, v seriji Sound Explicit, Galerija P74 / Ljubljana, 20. april 2005

Eno »oko« (črnobeli monitor na desni) je neke vrste vhod, računalniško oko na levi pa takoimenovani izhod. Na glavi imam nosilec za malo videokamero, ki spremlja spremembe položaja zenice in podatke posreduje v računalnik, v katerem ti podatki poganjajo algoritmični program (narejen s programom Pure Data). Ta tudi poganja 3D sliko umetnega očesa, ki pa nima smisla v točnem sledenju lege »pravega očesa«.

Smisel v tem primeru je v razmisleku o »porazdeljenem« ali tudi »zaporednem« telesu. V enostavnem primeru je to običajno stroj ali komunikacijski kanal, pa tudi velik del dejavnosti, ki jih organiziramo ljudje. Takšna abstraktna telesa so lahko sestavljena iz zelo razmaknjenih teles, ki niso nujno več abstraktna – torej idejna, namišljena (kot so na primer principi). Med mehkejšimi (bolj namišljenimi) telesi so na primer inštitucije, ideologije, med trdnejšimi (manj abstraktnimi = bolj konkretnimi) pa so na primer stavbe, trgovine, predmeti, ljudje.

Moj namen je uvideti, kako »porazdeljen« sistem deluje na stopnji človeške psihologije. Oko je vhod, z njim merimo, videno z možgani ovrednotimo - pretvorimo in s fizično (ali mnenjsko) akcijo izločimo – prikažemo navzven. Nekakšna freudovska situacija torej (oralno in analno...). V projektu se osredotočim na razmerje Eye=I (Oko=Jaz), ker je ustrežnejši mehanizem za odraslo osebo, čeprav tudi oralno (jedenje, konzumiranje) kot vhodna situacija (ali pa pri jeziku/govoru tudi izhodna situacija) kot metafora popolnoma ustreza. Če še pomislim na obratno situacijo: kako se lahko analno (ekskrement kot izhod) uvidi tudi kot vhod? Brez dvoma lahko.

Oko (Eye) je tako lahko vhod in izhod – enako mora veljati tudi za Jaz (I). Ali je Jaz (I) lahko tudi ekskrement?